



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Primarul General al municipiului Chișinău,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șiman Ion și Șiman Tatiana împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-171/24

NR. PIGD2-21156442-01-3ra-15022024)

Neexaminarea multaspectuală a cauzei. Instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus în privința tuturor circumstanțelor de fapt și de drept invocate

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. L. Holevițaia,
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici,

12 martie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de
Primarul General al municipiului Chișinău,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 octombrie 2021, Șiman Tatiana și Șiman Ion, au depus cerere de chemare în judecată, concretizată la data de 19 decembrie 2022 împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată nr. 01000807791ECDC pe bunurile imobile situate în mun. XXXXX, str. XXXXX, din 23 august 2021, emis de Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale, precum și anularea datoriilor în sumă de 13 1162,16 lei, formate din 53 466,69 lei plăți de bază, 72 756,93 lei penalități și 5 863,54 lei suma impozitului pentru anul 2021, ca fiind ilegale și tardive, încasarea din contul pârâților în favoarea reclamantilor a câte 100 mii lei de la fiecare pârât pentru fiecare reclamant, drept pagube morale cauzate (f.d. 2-4, 61-69).

2. În motivarea acțiunii au indicat că au primit avizul de plată a impozitului pe bunurile imobile nr.01000807791ECDC, la data de 09 septembrie 2021, prin intermediul poștei, aviz nesemnat de nimeni și care contravine datelor dosarului cadastral privind suprafața și costul imobilului din str. XXXXX nr. XXXXX, avizul fiind unul abuziv și ilegal, cu date vădit eronate, emis contrar normelor art. 22 alin. (1) al Legii cadastrului bunurilor imobile și contrar art. 6 alin. (9) lit. c) Cod fiscal, art. 283 alin. (1) lit. h) Cod fiscal și art. 11 alin. (1) Cod fiscal.

3. Nefiind de acord cu acesta, la data de 10 septembrie 2021, prin cerere prealabilă, au cerut Primăriei Chișinău suspendarea și anularea actului administrativ nefavorabil - Avizul de plată nr.01000807791ECDC din 23 august 2021, suspendarea și anularea pretinselor datorii în sumă de 131 162,16 lei, formate din 53 466, 69 lei plăți de bază, 72 756,93 lei penalități și 5 863,54 lei suma impozitului pentru anul 2021, iar răspuns la cererea prealabilă nu au primit.

4. Reclamantii au invocat că, prin răspunsul nr.01-/S-766/19 din 9 ianuarie 2020, Agenția Servicii Publice i-a informat pe Șiman Ion și Șiman Tatiana că conform datelor din cadastrul bunurilor imobile, suprafața la sol a casei de locuit cu nr. cadastral XXXXX, amplasată în mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX constituie 189,0 m.p. Suplimentar li s-a comunicat că în temeiul

solicitării depuse la Serviciul Cadastral teritorial Chișinău cu nr. 616R din 04 decembrie 2017 au fost verificați parametri tehnici care stau la baza estimării valorii bunului imobil sus-indicat și în rezultat a fost întocmit actul de constatare pentru evaluarea bunurilor imobile în scopul impozitării la data de 20 decembrie 2017, unde au fost descrise detaliat caracteristicile bunului imobil respectiv. Totodată li s-a comunicat că în legătură cu cele sus-indicate nu există temei legal pentru modificarea suprafeței bunului imobil și în consecință reevaluarea acestuia.

5. Reclamantii au menționat că reieșind din alte Avize ale anilor precedenți, Primăria indica și suprafața, nu doar costul imobilului, iar pentru că suprafața imobilului inclusă în Avize nu coincide cu suprafața din Registrul bunurilor imobile eliberat de ASP și care este superior Avizelor în sensul art. 22 alin. (1) al Legii cadastrului bunurilor imobile, Primăria omite includerea în Avize a suprafeței imobilului. Conform datelor cadastrale (anexă: Extras din Registrul bunurilor imobile și a contractului de cumpărare-vânzare), la ziua de azi, suprafața imobilului din str. XXXXX, nr. XXXXX, este de 189 metri pătrați, iar costul de 50 mii 100 lei, numai nu cele incluse abuziv în Avizul contestat, iar mărimea impozitului se stabilește în dependentă de suprafață și cost.

6. Totodată au comunicat că la 10 septembrie 2021, s-au adresat Primăriei mun. Chișinău cu o cerere prealabilă prin care au solicitat, suspendarea și anularea actului administrativ nefavorabil, a Avizului de plată nr.01000807791ECDC din 23 august 2021, suspendarea și anularea pretinselor datorii în sumă de 131 162,16 lei, formată din 53 466, 69 lei plăți de bază, 72 756,93 lei penalități și 5 863,54 lei, suma impozitului pentru anul 2021. Au mai cerut ca cauza să se examineze cu prezența lor, să li se prezinte calculul desfășurat pe ani și rapoartele de evaluare-reevaluare în scopul impozitării, iar procedura de examinare nu s-a inițiat și răspuns la cererea prealabilă nu au primit.

7. Conform datelor cadastrale (anexă: Extras din Registrul bunurilor imobile și a contractului de cumpărare-vânzare), suprafața imobilului din str. XXXXX, nr. XXXXX, este de 189 metri pătrați, iar costul de 50 de mii 100 de lei, și nu cele incluse abuziv în Avizul contestat, iar mărimea impozitului se stabilește în dependență de suprafață și cost. Deci, din Avizul incomplet contestat, din care lipsește suprafața imobilului nefavorabilă pâraților, se desprinde că pretinsul cost al imobilului este de 2 mln. 827 mii 616 lei, iar contractul de cumpărare-vânzare din 2001, demonstrează că costul imobilului este de 50 100 lei. Pag. 11, 13, 15, 17 a dosarului administrativ demonstrează costul și suprafața diferite, deși imobilul nu a suportat intervenții și este intact din 2001, din momentul dării în exploatare. Evaluare-reevaluare în scopul impozitării nu s-a efectuat, fapt confirmat repetat de către ASP.

8. Prin urmare reclamanții au menționat, că reieșind din prevederile art. 239 Cod Fiscal, scopul procedurii de examinare a cazului de încălcare fiscală constă în: clarificarea promptă, multilaterală, exhaustivă și obiectivă a circumstanțelor în care s-a produs, soluționarea lui în strictă conformitate cu legislația, asigurarea îndeplinirii deciziei, precum și stabilirea cauzelor și condițiilor care au contribuit la comiterea încălcării fiscale, prevenirea încălcărilor, educarea în spiritul respectării legilor și consolidarea legalității.

9. Or, după cum rezultă din prevederile art. 264 alin. (1) lit. a) și lit. b) din Codul Fiscal pretinsele datorii a perioadei 2016-2018 sunt prescrise de drept, iar pârâțul este obligat să emită decizie de stingere a pretinselor datorii și dobânzi de întârziere, atribuite reclamanților absolut ilegal și abuziv.

10. Reclamanții au mai făcut referire la alin. (1) și alin. (5) art. 279 Cod Fiscal, invocând că legiuitorul a stabilit posibilitatea evaluării-reevaluării în scopul impozitării, fiind emisă și HG. nr.1303/2004, însă imobilul menționat din str. XXXXX, nr. XXXXX, niciodată de la darea în exploatare (2000), nu a fost evaluat-reevaluat în scopul impozitării, fapt confirmat de către ASP (anexă răspunsul din 09.01.2020). Agenția Servicii Publice a comunicat că în anul 2017 ar fi fost făcute anumite verificări la cererea reclamanților și că evaluare-reevaluare în scopul impozitării nu s-a efectuat, dar ar fi fost făcute anumite adaptări neprevăzute de lege. Apare simpla întrebare, de unde apar suprafețele de 503, 447, 442 și din nou 503 m.p., cost de 3.84, 2.90, 2.48 milioane lei în diferite Avize, pentru diferiți ani, în lipsa evaluării, reevaluării stabilite de lege.

11. Prin încheierea din 07 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea reclamanților Șiman Tatiana și Șiman Ion, în partea încasării prejudiciului moral (f.d. 119-120)

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 7 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, a fost admisă parțial acțiunea. S-a anulat avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021 nr. 01000807791ECDC din 23 august 2021, emis de Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale a Primăriei municipiului Chișinău. În rest pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La data de 27 iunie 2023 Primarul General al mun. Chișinău a depus prin intermediul poștei electronice apel nemotivat, iar la data de 21 august 2023, cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 7 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii în partea admiterii cerințelor cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

14. Prin decizi din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Primarul General al mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea din 7 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La data de 7 februarie 2024 Primarul municipiului Chișinău, a depus recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

ARGUMENTELE RECURSULUI

16. În motivarea recursului Primarul General al municipiului Chișinău, a invocat că hotărârile contestate sunt ilegale, neîntemeiate și neargumentate pasibile de anulare.

17. Reprezentantul Primarului General al municipiului Chișinău a susținut că atât în hotărârea motivată, cât și în decizia motivată a instanței de apel, este indicat că „fiind indicată baza impozabilă în mărime totală de 131 162,12 lei, bunuri care aparțin cu drept de proprietate contribuabilului Șiman Tatiana”, ceea ce nu se încadrează în prevederile alin. (2) art. 278 Cod Fiscal, care prevede că baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată în scopul scopul impozitării, iar conform alin. (1) al art. 279 Cod Fiscal aceasta se efectuează de către organul cadastral. Respectiv suma de 131 162,12 lei constituie restanța totală pentru perioadele anterioare la plata impozitului pentru bunurile imobile din adresa str. XXXXX, nr. XXXXX din mun. Chișinău (ultima achitare a acestora fiind în anul 2012). În acest sens a reținut că baza impozabilă a terenului din str. XXXXX, nr. XXXXX din mun. XXXXX o constituie valoarea de 341 863 de lei, de la care se calculează impozitul reieșind din cota de impozitare stabilită anual în condițiile art. 280 Cod fiscal și baza impozabilă a construcției amplasate pe acest teren o constituie valoarea de 2 827 616 lei.

18. A indicat recurentul că consideră eronată aprecierea instanței precum că cererea prealabilă depusă la 10 septembrie 2021 înregistrată cu nr.S-3675/1/21 către Primăria mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău a fost lăsată fără răspuns, or la 13 octombrie 2021 a fost expediat răspunsul nr.S-3675/1/21, cu avizul de recepție DS8000530910AR, pe care intimații nu l-au ridicat de la oficiul poștal.

19. Reprezentantul recurentului a mai invocat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că art. 158 lit. k¹ Cod Fiscal privind executarea silită a obligațiilor

fiscale, de către Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2022 prin Legea nr. 204 din 24 decembrie 2021.

20. Astfel, notează că, avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, este un aviz prin intermediul sistemului informațional automatizat „SIA Cadastrul Fiscal” ca fiind un formulat tipizat, efectuat în conformitate cu prevederile Codului fiscal, iar forma și conținutul acestuia sunt aprobate prin ordin al Ministerului Finanțelor, conform art. 191 din Codul Fiscal.

21. A menționat recurentul că aferent aspectului de calcul a sumei impozitului pe bunuri imobiliare inclusă în avizul de plată contestat că, instanța nu a luat în considerare existența unei hotărâri definitive și irevocabile (decizia nr. 3ra-7/17), prin care s-a confirmat veridicitatea tuturor descifrărilor la calcularea impozitului pentru bunurile imobile, inclusiv cu susținerea de drept a avizului de plată nr. 0120797071 din 26 mai 2014, în care se reflectă suma restantă a impozitului și a penalității cu suma totală spre plată de 66 779,88 de lei, dintre care impozit calculat pentru anul 2014- 2 826,34 de lei se restanța de 66 779,88 de lei

22. De asemenea a mai remarcat că, nu recunoaște poziția instanței de apel, deoarece intimații au ignorat cu bună știință toate avizele de plată expediate de Direcția de Colectare a Impozitelor și taxelor locale în toată această perioadă, respectiv, neonorarea obligațiilor fiscale aferente bugetului local nu poate servi temei de anulare a avizelor de plată în care se regăsesc înscrise aceste obligații, indiferent de demararea sau nu a procedurii de executare silită.

POZIȚIA INTIMAȚILOR

23. Curtea Supremă de Justiție a comunicat participanților la proces cererea de recurs, depusă de Primarul General al mun. Chișinău informându-i despre necesitatea depunerii referinței la recursurile declarate.

24. Referințe la cererea de recurs nu au fost depuse.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. „Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

26. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători. În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

27. Art. 247 din Codul administrativ:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 245¹ alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

28. Art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ:

„Examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: d) casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel, dacă în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală pe acest caz;”

29. Art. 281 alin. (1¹) din Codul fiscal prevede:

„(1¹) Înștiințarea subiecților impunerii specificați la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare;”

30. Art. 265 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal stabilește:

„(2) Termenul de prescripție se suspendă în cazul în care:

e) instanța judecătorească a hotărât perceperea impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii – pe o perioadă de pînă la stingerea obligației fiscale sau pînă la caducitatea hotărîrii judecătorești;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 12 ianuarie 2024 (f.d.209).

32. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că Primarul General al municipiului Chișinău, a depus cererea de recurs cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

33. Circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă, în special, următoarele:

34. Șiman Tatiana și Șiman Ion, au înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată nr. 01000807791ECDC pe bunurile imobile situate în mun. XXXXX, str. XXXXX, din 23 august 2021, emis de Direcția de Colectare a Impozitelor și Taxelor Locale, precum și anularea datoriilor în sumă de 13 1162,16 lei, formate din 53 466,69 lei plăți de bază, 72 756,93 lei penalități și 5 863,54 lei suma impozitului pentru anul 2021, ca fiind ilegale și tardive, încasarea din contul pârâților în favoarea reclamantilor a câte 100 mii lei de la fiecare pârât pentru fiecare reclamant, drept pagubă.

35. Examinând acțiunea, prima instanță a considerat-o întemeiată și a admis-o, parțial motivând că, avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021, nr.01000807791ECDC din 23.08.2021, eliberat pe numele lui Șiman Tatiana, este emis cu încălcarea principiului legalității, care obligă inclusiv autoritatea publică pârâtă să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative (art. 21 Cod administrativ), concluzionând asupra nerespectării de către Direcția de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei municipiului Chișinău, la emiterea actului administrativ contestat – avizului de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021 nr. 01000807791ECDC din 23.08.2021, a prevederilor legale.

36. De asemenea, a susținut că întocmirea Avizului de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, pentru municipiul Chișinău, ține de competența Direcției de colectare a impozitelor și taxelor locale și se efectuează în conformitate cu prevederile Codului fiscal

37. Totodată a constatat că acest act nu corespunde nici condițiilor de fond, nici celor de formă. Or, faptul că Avizul de plată este un act administrativ individual de același fel, emis într-un număr mai mare sau automatizat, nu scutește autoritatea publică emitentă de semnarea acestuia. Respectiv, nerespectarea obligațiunii stabilite de Legiuitor, duce la anularea actului, concluzie la care corect a ajuns instanța de fond.

38. Instanța de fond a mai invocat faptul că legislația fiscală prevede termeni de prescripție pentru calcularea (4 ani) și executarea silită (6 ani) a impozitului și este inadmisibil ca-n avizul de plată să fie incluse sume care să depășească acești termeni.

39. Examinând cererea de apel depusă de Primarul General al mun. Chișinău, Curtea de Apel Chișinău, a respins cererea de apel și a menținut hotărârea din 7 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani.

40. În susținerea poziției sale instanța de apel a reținut că, prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiilor procedurale.

41. Examinând recursul depus de Primarul General al mun. Chișinău împotriva deciziei din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, având în vedere argumentele părților și prevederile legale relevante indicate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată următoarele:

42. La data 23 august 2021 a fost întocmit Avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021, asupra bunurilor imobile cu nr. cadastrale

XXXXX și XXXXX, din mun XXXXX, sector XXXXX, str. XXXXX, fiind indicată baza impozabilă în mărime totală de 131 162,16 lei, bunuri care aparțin cu drept de proprietate contribuabilului Șiman Tatiana (f.d. 7).

43. Conform informației din Registrul bunurilor imobile, eliberată de către Agenția Servicii Publice la data de 14 mai 2020, bunurile imobile cu numărul cadastral XXXXX – teren cu suprafața de 0,034 ha și XXXXX – construcție cu suprafața de 189,0 m.p., situate în mun. XXXXX, sector XXXXX, str. XXXXX, aparțin cu drept de proprietate reclamanților Șiman Tatiana și Șiman Ion, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr.5375 din 16.09.2002; a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100516243 din 17.09.2022 și a contractului de partaj nr.7198 din 04.12.2001 (f.d.103).

44. Nefiind de acord cu avizul specificat, la data de 10 septembrie 2021 Șiman Tatiana și Șiman Ion au depus cerere prealabilă către Primăria mun. Chișinău, Primarul General al mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău înregistrată cu nr.S-3675/1/21, prin care au solicitat: 1) Suspendarea și anularea Actului administrativ individual nefavorabil, Avizului de plată nr.01000807791ECDC din 23.08.2021, incomplet și nesemnat de nimeni ca fiind ilegal în fond și emis contrar normelor legale; 2) Suspendarea și anularea pretinselor datorii în sumă de 131162,16 lei, formată din 53466,69 lei chipurile plăți de bază, 72756,93 lei chipurile penalități și 5863,54 lei suma impozitului pentru anul 2121; 3) Cauza privind pretinsele datorii să se examineze cu citarea și prezența lor; 4) Să le prezente calculul desfășurat pe ani a pretinsei datorii formate din cele menționate la pct. 2 a cererii; 5) Să le prezinte Rapoartele de evaluare/reevaluare în scopul impozitării, dacă s-au făcut așa evaluări/reevaluări; 6) Să le prezinte dosarele administrative pe caz; 7) În cazul în care cererea prealabilă nu va fi satisfăcută integral se vor adresa în instanță de la care vor cere anularea lor, obligarea de a prezenta cele solicitate și încasarea a câte 100 mii lei de la fiecare pârât pentru fiecare reclamant drept pagube morale cauzate (f.d.5-6).

45. Din materialele cauzei rezultă că, conform cererii de apel Primarul General al municipiului Chișinău pretinde că a expediat în adresa petiționarilor Șiman Tatiana și Șiman Ion răspuns la cererea prealabilă înregistrată cu nr.S-3675/1/21, anexând copia unui plic cu mențiunea oficiului poștal „nereclamat” și pe care este indicat nr.S-3675/1/21.

46. Aici, Completul de judecată menționează că instanța de apel a menținut hotărârea instanței de fond prin care a fost anulat avizul de plată a impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul 2021, nr.01000807791ECDC din 23.08.2021.

47. Rezultând din cele expuse supra instanța de recurs constată că, atât instanța de fond, cât și cea de apel s-au expus cu privire la forma avizului de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, fără a ține cont că acesta este un aviz eliberat prin intermediul sistemului informațional automatizat „SIA Cadastrul Fiscal” ca fiind un formular tipizat, efectuat în conformitate cu prevederile Codului fiscal, iar forma și conținutul acestuia sunt aprobate prin ordin al Ministerului Finanțelor, conform art. 191 din Codul Fiscal.

48. Completul de judecată **ține să accentueze** că Codul administrativ conține reglementări cu caracter general, care pot și trebuie să fie completate cu reglementări speciale adoptate în diferite domenii ale activității publice. Totodată, **este inadmisibil** ca aceste reglementări speciale să fie lipsite de substanță prin invocarea unor prevederi cu caracter general ce se conțin în Codul administrativ, art. 121 la caz. Legislația fiscală foarte clar stabilește forma și modalitatea de eliberare a avizului fiscal, iar art. 121 Cod administrativ **nu are nici o incidență** cu privire la acest aspect.

49. În continuare, concluziile instanței de fond și de apel sunt contradictorii. Pe de o parte, instanțele ierarhic inferioare acceptă că soții Șiman sunt subiecți ai impozitării și au obligația de a achita impozitul imobiliar, pe de alta anulează integral avizul de plată. Or, acesta conține trei componente: impozitul stabilit pentru anul 2021; impozitul neachitat pentru perioadele anterioare; penalitatea calculată. Instanțele ierarhic inferioare nu au dat răspuns la întrebarea de ce, invocând că avizul conține unele sume pentru pretinse perioade prescrise, anulează integral avizul, inclusiv și cel stabilit pentru anul 2021, cât și pentru perioadele care nu s-ar fi prescris potrivit opiniei lor.

50. Totodată, instanța de fond, cât și cea de apel nu a dat apreciere prin prisma art. 265 alin. (2) lit. e) Cod fiscal hotărârii definitive și irevocabile (decizia nr. 3ra-7/17), prin care s-a confirmat veridicitatea tuturor descifrărilor la calcularea impozitului pentru bunurile imobile, inclusiv cu susținerea de drept a avizului de plată nr. 0120797071 din 26 mai 2014, în care se reflectă suma restantă a impozitului și a penalității cu suma totală spre plată de 66 779,88 de lei , dintre care impozit calculat pentru anul 2014 - 2 826,34 de lei și restanța de 66 779,88 de lei.

51. Astfel, Completul de judecată reține că, motivarea instanței de apel, nu poate fi reținută, aceasta neîndeplinind condițiile minimale impuse de lege. Această eroare este posibilă a fi remediată doar prin trimitere la rejudecare. Or, instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere tuturor circumstanțelor cauzei, urmând ca la rejudecare să analize argumentele invocate *supra*.

52. Motivarea este un element esențial al unei hotărâri judecătorești, o puternică garanție a imparțialității judecătorului și a calității actului de justiție,

precum și o premisă a exercitării corespunzătoare de către instanța superioară a atribuțiilor de control judiciar de legalitate și temeinicie.

53. Astfel, din considerentele arătate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2023, iar reținând că erorile procedurale admise nu pot fi corectate de instanța de recurs, cauza urmează a fi remisă la rejudecare, în alt complet de judecată.

54. La rejudecarea cauzei, instanța urmează să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea aprecierii juridice a observațiilor lăsate fără răspuns (a se vedea, spre exemplu impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 6 septembrie 2018, § 52 - 53).

55. Din aceste motive, având în vedere greșelile de interpretare comise de instanțele inferioare, care au condus la aplicarea incorectă a prevederilor legale și la menținerea unei soluții nelegale în conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Primarul General al municipiului Chișinău.

Casează decizia din 14 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată, în cauza de contencios administrativ depusă de Șiman Ion și Șiman Tatiana împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliului mun. Chișinău cu privire la anularea avizului de plată, și restituie cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc